Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	KK-2C/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8418201985
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lucia Baštová
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2024:8418201985.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX B., právne zastúpeného Mgr. Adriánom Bobkom, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 78, 058 01 Poprad, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava o náhradu nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 9.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 31.08.2018 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 20.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím a na náhradu trov konania.

2.1 Žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.01.2008, sp. zn. 5To 25/07 bol odsúdený pre úmyselný trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, a to na podmienečný trest odňatia slobody na šesť mesiacov so skúšobnou dobou osemnásť mesiacov. Následne bol dňa 20.03.2008 prepustený podľa § 192 ods. 1 písm. f) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe zo služobného pomeru C. C. v stálej štátnej službe vo funkcií referent s územnou a objektovou zodpovednosťou D. C. B. odboru poriadkovej polície D. C. E. C., F. G. B. C. E. C., a to na základe Personálneho rozkazu riaditeľa B. A. C. E. C. zo dňa 18.03.2008 ku dňu 20.3.2008. Z odôvodnenia personálneho rozkazu vyplýva, že dôvodom jeho prepustenia bolo právoplatne odsúdenie pre úmyselný trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Následne bola uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 03.11.2015, č. k. 3Nt/2/2012-153 podľa § 400 ods. 1 Trestného poriadku za použitia § 394 ods. 1 Trestného poriadku povolená obnova konania v predmetnej trestnej veci a zároveň bol zrušený výrok o vine a o treste v rozsudku bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.01.2008, sp. zn. 5To 25/07. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 05.12.2017, sp. zn. 5Tv/1/2016 podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku bol v celom rozsahu oslobodený spod obžaloby prokurátora bývalej Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov sp. zn. OPv 203/06 vedenej na Okresnej prokuratúre Prešov pod sp. zn.

1Pv 58/2017 zo dňa 14.2.2007, doručenej na bývalý Vojenský obvodový súd Prešov dňa 14.2.2007, pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin neoznámenie trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005.

2.2 V žalobe tvrdil, že trestné stíhanie, nezákonný odsudzujúci rozsudok bývalého vojenského súdu a následne prepustenie ako osoby právoplatne odsúdenej pre úmyselný trestný čin zo služobného pomeru C. C. H. poškodili jeho dobré meno medzi občanmi, spolupracovníkmi z radov C. a mali negatívny vplyv na jeho ďalšie osobnostné a pracovné vzťahy. V priamej súvislosti s nezákonným odsudzujúcim rozsudkom vojenského súdu prišiel o zamestnanie, keďže predtým bol E. C., ale aj o isté sociálne zázemie. V dôsledku odsúdenia a straty zamestnania sa s nim manželka rozviedla, čím prišiel aj o rodinné zázemie a možnosť vychovávať svoju dcéru, keďže manželka sa po rozvode odsťahovala do iného kraja a vychovávať dieťaťa na diaľku nie je možné. Stratil veľa svojich priateľov a známych. Mesto B., kde býval a pracoval je malé mesto, kde sa ľudia navzájom poznajú a podľa neho citovú ujmu pocítila aj jeho najbližšia rodina, najmä manželka, dcéra a rodičia, ktorí v tomto meste tiež žili a pôsobili. On sám bol dlhodobo v neustálom obrovskom psychickom napätí a tlaku, ktoré trestné stíhanie a odsudzujúci rozsudok vyvolali. Po právoplatnosti nezákonné rozhodnutie negatívne zasiahlo do všetkých oblastí jeho života. Zdôraznil, že od právoplatnosti nezákonného odsudzujúceho rozsudku až po nadobudnutie právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku uplynulo takmer 10 rokov, z čoho vyplýva, že zásah vyvolaný nezákonným rozhodnutím výrazne a na dlhú dobu negatívne zasiahol do jeho osobnostných práv. Po správoplatnení oslobodzujúceho rozsudku požiadal B. A. C. H. E. C. o zaradenie do funkcie v stálej štátnej službe, avšak jeho žiadosti nebolo vyhovené, nakoľko od jeho prepustenia zo služobného pomeru uplynulo takmer 10 rokov. Preto ani v pracovnom živote nedošlo k žiadnej reparácií jeho postavenia spred obdobia vydania nezákonného rozhodnutia bývalého vojenského súdu.

2.3 Náhrada nemajetkovej ujmy môže aspoň čiastočne prispieť k zmierneniu útrap, ktoré v súvislosti s nezákonným rozhodnutím bývalého vojenského súdu prežil. Navyše celá kauza bola medializovaná, v médiách sa objavovali jeho iniciály a každý kto ho poznal, vedel, že v správach sa v negatívnom svetle hovorí o ňom. Nikto z kompetentných osôb zastupujúcich štát v tejto kauze sa mu neospravedlnil. Poškodené meno, psychické zdravie a rozpad rodiny sa nedajú nahradiť žiadnymi finančnými prostriedkami. Vzhľadom k uvedenému je podľa neho zjavné, že bolo mimoriadne vážne zasiahnuté do jeho súkromia, do súkromia jeho rodiny, čo spôsobilo aj závažne dôsledky v jeho povesti, rodinnom živote, jeho ďalšej možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v súkromní, a to v príčinnej súvislosti s trestnými stíhaním a nezákonným odsudzujúcim rozsudkom bývalého vojenského súdu, ktorým bola značne poškodená jeho dobrá povesť a ľudská dôstojnosť.

2.4 Podaním zo dňa 15.02.2018 požiadal žalovanú o stanovisko k žalovanému nároku, ktorá mu podaním zo dňa 26.07.2018 oznámila, že jeho žiadosť bola predbežne prerokovaná v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, pričom jej nebolo vyhovené, keďže nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na nemajetkovú ujmy v peniazoch. Citujúc § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. a § 6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi žiadal priznanie nemajetkovej ujmy spôsobenej v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím vo výške 20.000,- eur.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a predložil rozsudok bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 3T 3/07 z 10.09.2007, uznesenie Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.01.2008, sp. zn. 5To 25/07, personálny rozkaz riaditeľa B. A. C. E. C. zo dňa 18.03.2008, uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 03.11.2015, č. k. 3Nt/2/2012-153, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 05.12.2017, sp. zn. 5Tv/1/2016, žiadosť o zaradenie do funkcie v stálej štátnej službe zo dňa 30.1.2018, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zo dňa 15.2.2018 a oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 26.07.2018.

4.1 Žalovaná nesúhlasila s podanou žalobou a považovala nárok žalobcu za nedôvodný, a to najmä z dôvodu nepreukázania existencie nezákonného rozhodnutia. Za nezákonné rozhodnutie v zmysle § 5, § 6 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré by za splnenia ostatných zákonných podmienok mohlo zakladať zodpovednosť štátu za škodu, možno považovať rozhodnutie, ktoré bolo zrušené, resp. zmenené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného

skutkového stavu, ako aj z dôvodu vady konania. V tomto prípade s prihliadnutím na osobitosti konania o povolení obnovy konania a následne obnoveného konania k takémuto konštatovaniu zo strany príslušného orgánu, ani k následnému zrušeniu pôvodného rozhodnutia pre jeho nezákonnosť nedošlo. Podľa nej rozhodnutie nahradené novým rozhodnutím vydaným v obnovenom konaní v nijakom prípade nie je možné považovať za rozhodnutie nezákonné podľa § 5 a § 6 zák. č. 514/2003 Z. z. Pôvodné rozhodnutie bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov, sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007 nebolo vydané v rozpore s objektívnym právom, ani nebolo zrušené pre svoju nezákonnosť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu, ako ani z dôvodu vady konania, ale bolo nahradené novým rozhodnutím Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5Tv 1/2016 zo dňa 05.12.2017, a to v dôsledku existencie nových skutočností a dôkazov, ktoré neboli súdu známe v pôvodnom konaní. Dôvodom, pre ktorý Okresný súd Prešov uznesením, č. k. 3Nt 2/2012-153 zo dňa 03.11.2015 povolil obnovu konania vedeného pod sp. zn. 3T 3/07 bolo to, že sa v konaní vyskytli nové skutočnosti, konkrétne závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6To 8/2009 zo dňa 04.11.2010, ktoré boli skutočnosťou súdu skôr neznámou, ktorou súd v čase právoplatného rozhodnutia vo veci neoznámenia trestného činu nedisponoval. Súd tieto dôkazy zhodnotil ako nové, o existencii ktorých nemal ani nemohol mať vedomosť už v pôvodnom konaní. S prihliadnutím na uvedené nové skutočnosti došlo k vydaniu nového rozhodnutia vo veci, a to rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5Tv 1/2016 zo dňa 05.12.2017, ktorým súd žalobcu spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil.

4.2 K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v súvislosti s tým, že v dôsledku odsudzujúceho rozsudku prišiel o zamestnanie poukázala na to, že v osobitnom konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 10C/41/2018 si žalobca uplatnil aj nárok na náhradu ušlého zisku, a preto nie je možné prihliadnuť na následky spojené s prepustením zo služobného pomeru, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy, nakoľko tieto uviedol a zohľadňoval aj pri uplatnení nároku na náhradu mzdy. Sám žalobca nepreukázal a nenavrhol žiaden dôkaz na preukázanie, že v dôsledku odsúdenia a straty zamestnania sa s ním manželka rozviedla. Rovnako nie je možné vziať do úvahy to, ako konanie a rozhodovanie príslušných orgánov zasiahlo do osobnostných práv iných osôb- rodinných príslušníkov žalobcu, nakoľko predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená priamo žalobcovi ako poškodenému a nie tretím osobám. Konanie médií nie je možné pričítať na zodpovednosť žalovanej. Bolo by to možné len v tom prípade, ak by boli informácie médiám poskytované prostredníctvom zamestnancov žalovanej. V súvislosti so stratou priateľov a známych poukázala na to, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy nie je absolútne a podlieha zákonným obmedzeniam v § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. V súlade s judikatúrou a rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESĽP“) by priznaná finančná náhrada nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám – napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť (ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami - Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko). Podľa nej žalobca v žalobe neuniesol dôkazné bremeno a vznik ani výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy (aj s prihliadnutím na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenými následkami v súkromnom a pracovnom živote a odsúdením žalobcu) nepreukázal. Navrhla preto, aby súd žalobu zamietol a priznal jej náhradu trov konania.

5. Rozsudkom č. k. 2C/37/2018-161 zo dňa 16.03.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 2C/37/2018-174 zo dňa 06.05.2022 súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.000,- eur z titulu nemajetkovej ujmy do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením. Krajský súd Prešov po podaní odvolania žalovanou uznesením č. k. 2Co/49/2022-218 zo dňa 18.10.2023 zrušil rozsudok v spojení s oprávaným uznesením vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie, pričom v zhode so súdom prvej inštancie konštatoval, že síce základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, pretože je zrejmé, že bývalé vojenské súdy na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu dospeli k rozhodnutiu o vine žalobcu (viď odôvodnenie 25. - 27. uznesenia krajského súdu), avšak súd prvej inštancie sa v konaní a v preskúmavanom rozhodnutí nevyporiadal dostatočne s argumentáciou žalovanej vo vzťahu k priznanej výške požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy a jej primeranosti.

6. Odvolací súd považoval za dôležité uviesť, že ani zďaleka nie je možné porovnať ujmu spôsobenú stratou povesti a na druhej strane stratou slobody alebo dokonca stratou života. Preto je potrebné

pristupovať k judikatúre súdov aj z pohľadu právneho dôvodu na ochranu osobnosti človeka. Súd prvej inštancie predovšetkým dostatočne nevysvetlil, ktoré obdobie je rozhodným pre stanovenie minimálnej mzdy relevantnej pre určenie výpočtu maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, či ide o obdobie, kedy k negatívnemu zásahu u žalobcu malo dôjsť (rok 2008), resp. obdobie, kedy bol žalobca právoplatne oslobodený spod obžaloby (rok 2017). Poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodovaciu činnosť iných súdov v obdobných veciach náhrad nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím orgánu verejnej moci uložil súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy a vyporiadať sa s jej rozsahom v závislosti od vyjadrených právnych záverov, podľa ktorých sa javí, že výška nemajetkovej ujmy, ktorú prvoinštančný súd akceptoval, je so zreteľom na všetky okolnosti veci neprimerane vysoká.

7.1 Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 17.01.2024, po vrátení veci odvolacím súdom, k jeho osobe zdôraznil, že v čase, keď došlo k zásahu nezákonným rozhodnutím do jeho života mal len 32 rokov, bol v produktívnom veku, jeho profesijný, rodinný a spoločenský život bol na vzostupe. Dosahoval veľmi dobré služobné výsledky a významné pracovné úspechy. Ako C. mal vynikajúci kariérny postup, bol mimoriadne povýšený, viackrát vyznamenaný a zaraďovaný do zodpovedných funkcií, kde mu boli dávané náročné úlohy, ktoré zvládal úspešne, za čo bol aj odmeňovaný. Počas pôsobenia v C. H. sa ani raz nedopustil žiadneho disciplinárneho previnenia, nebol odsúdený z trestného činu, či uznaný vinným zo spáchania priestupku. Darilo sa mu v jeho súkromnom živote, bol ženatý, s manželkou sa tešili z malej dcérky a plánovali ďalšie dieťa. V meste, kde žil ho ľudia mali radi, vážili si ho, mali k nemu dôveru, robil radosť rodičom, ktorý vo svojej oblasti úspešne podnikali. U svojich kolegov, známych a spoluobčanov sa tešil veľmi dobrej povesti. Pred nezákonným rozhodnutím a následným prepustením zo služobného pomeru vykonával len povolanie C. C. H., ktoré si vyžaduje špecifické vzdelanie. Po skončení strednej školy absolvoval vojenskú základnú službu u vojska Ministerstva vnútra SR- oddelení pohraničnej stráže, kde dostal odporúčanie ako vhodný kandidát pre výkon C. C. H.. Nezákonný zásah vyvolávajúci ujmu ho zastihol v najproduktívnejšom veku a dlhodobo pôsobil na všetky oblasti jeho života. Nedokázal sa zamestnať ani v hasičskom zbore, či v obdobnom odbore zapovedávajúcom jeho vzdelaniu a praxi v súkromnej alebo štátnej sfére, keďže sa nepovažoval za bezúhonnú osobou. Až po piatich rokoch po prepustení zo služobného pomeru sa mu podarilo zamestnať v spoločnosti I. C. J. F., kde vykonával rôzne pomocné práce za min. mzdu 350,- eur mesačne. K preukázaniu uvedených skutočností predložil dôkazy zo spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 5Tv/1/2016, a to pracovné hodnotenie z D. C. C., záznam o odmenách a trestoch MV SR, odpis z registra trestov, správu o povesti I. B., zápisnicu z pojednávania trestnej veci - výpoveď nadriadeného.

7.2 K rozhodnému obdobiu pre stanovenie maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na to, že nárok na nemajetkovú ujmu si mohol uplatniť až po zrušení nezákonného rozhodnutia, t. j. až v roku 2018, kedy sa dozvedel o jeho nezákonnosti a o tom, kto je za negatívny zásah zodpovedný.

8. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 05.02.2024 reagujúc na písomné vyjadrenie žalobcu, poukázala na to, že súd by nemal prihliadať na žalobcom predložené dôkazy s poukazom na § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku. K rozhodnému obdobiu pre stanovenie maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy uviedla, že zákon č. 274/2017 Z. z. za najzávažnejší dôsledok (smrť) umožňuje priznať maximálnu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, čo predstavuje sumu vo výške 13.450,- eur (za rok 2008, kedy bol žalobca právoplatne odsúdený), resp. sumu vo výške vo výške 14.800,- eur (za rok 2009, kedy došlo k uplynutiu 18-mesačnej skúšobnej doby podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody). Podľa nej rozhodným obdobím pre stanovenie minimálnej mzdy relevantnej pre výpočet maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy je rok, kedy malo k negatívnemu zásahu dôjsť, a teda rok 2008, resp. rok 2009, pretože akýkoľvek iný moment už nie je objektívne určiteľný, resp. je ovplyvniteľný stranou sporu alebo rozhodovaním súdu. Žalobu aj po zrušení rozsudku odvolacím súdom považovala v celom rozsahu sa nedôvodnú a žalobcom uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy za neprimeranú skutkovému stavu a nezodpovedajúcu zásadám rovnosti a primeranosti v porovnaní s odškodnením za poškodenie zdravia alebo za spôsobenie smrti.

9. Po vrátení veci odvolacím súdom súd nariadil pojednávanie, na ktorom žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na podanej žalobe a jej dôvodnosti a žalovaná na jej nedôvodnosti, pretože podľa nej žalobca nedisponuje titulom na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, všetkých písomných vyjadrení strán v priebehu sporu, uznesením krajského súdu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých stranami predložených listinných dôkazov a vykonal tiež navrhnuté dokazovanie výsluchom žalobcu, jeho rodičov E. B. a I. B., výsluchom žalobcom navrhnutého svedka I. K. L. a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 17.000,- eur z titulu nezákonného rozhodnutia- rozsudku bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov, sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007, v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín, sp. zn. 5To 25/07 zo dňa 31.01.2008, ktorým bol uznaný za vinného z trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. V časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá (nemajetková ujma vo výške 3.000,- eur) nadobudol rozsudok č. k. 2C/37/2018-161 zo dňa 16.03.2022 v spojení s oprávaným uznesením právoplatnosť dňa 14.05.2022.

12. Medzi stranami neboli sporné žalobcom predložené rozhodnutia, ani následky z nich vyplývajúce, ktorými bol žalobca v roku 2008 právoplatne uznaný za vinného z trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 a následne po povolení obnovy konania v roku 2015 a zrušení výroku o vine a treste, bol v roku 2017 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný (žalobca) stíhaný.

13. Sporné medzi stranami bolo to, či sú splnené podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a teda či rozhodnutia bývalých vojenských súdov - rozsudok bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov, sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007 a uznesenie Vyššieho vojenského súdu Trenčín, sp. zn. 5To 25/07 zo dňa 31.01.2008 sú nezákonné rozhodnutia tak, ako to má na mysli ustanovenie § 5 a § 6 zákona č. 513/2004 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Ďalej či v dôsledku týchto nezákonných rozhodnutí vznikla žalobcovi škoda/ nemajetková ujma a či je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodu/ nemajetkovou ujmou žalobcu.

14. Rozsudkom Vojenského obvodového súdu v Prešove zo dňa 10.09.2007 č. k. 3T 3/2007-262 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.01.2008 č. k. 5To 25/2007-284 bol žalobca odsúdený pre spáchanie úmyselného trestného činu neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona, pretože sa hodnoverným spôsobom dozvedel, že iný spáchal trestný čin vraždy podľa § 219 Trestného zákona a taký trestný čin neoznámil bez odkladu prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu. Za spáchanie tohto trestného činu bol žalobcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, ktorého výkon sa podmienečne odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

15. Dňa 23.01.2012 podal žalobca návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Vojenskom obvodovom súde Prešov pod sp. zn. 3T 3/2007. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 03.11.2015 č. k. 3Nt 2/2012 - 153 bola povolená obnova konania v trestnej veci žalobcu vedenej na bývalom Vojenskom obvodovom súde Prešov pod sp. zn. 3T 3/07, keď zároveň súd zrušil výrok o vine a treste v rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 3T 3/07 zo dňa 10.09.2007 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín zo dňa 31.01.2008 sp. zn. 5To 25/07, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.01.2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

16. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 05.12.2017 sp. zn. 5Tv 1/2016 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora bývalej Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov sp. zn. OPV 203/06, vedenej na Okresnej prokuratúre Prešov pod sp. zn. 1 Pv 58/2007. doručenej na bývalý Vojenský obvodový súd Prešov dňa 14.02.2007 pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že po tom, čo mu dňa XX.XX.XXXX okolo XX:XX hod. v B. v mieste jeho trvalého bydliska v dome mimo výkonu služby oznámil občan C. M., že bol svedkom vraždy a videl ako dňa XX.XX.XXXX asi o XX:XX hod. v B. v blízkosti reštaurácie N. I. J. strelnou zbraňou zavraždil poškodeného I. O. a po vražde sa mu vyhrážal zastrelením, ak to niekomu povie alebo oznámi na polícii, tak obvinený A. B. menovanému C. M. uviedol, len aby išiel domov sa vyspať a vo veci nevykonal žiadne opatrenie,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.12.2017.

17. Personálnym rozkazom riaditeľa B. A. C. E. C. zo dňa 18.03.2008, číslo 393, bol podľa § 192 ods. 1 písm. f) zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov prepustení zo služobného pomeru C. C. H. C.. B. A., nar. XX.XX.XXXX, XXXXXX, v stálej štátnej službe vo funkcii referent s územnou a objektovou zodpovednosťou D. D. C. B. odboru poriadkovej polície D. A. C. E. C., služobného úradu B. A. C. E. C.. V odôvodnení je uvedené: menovaný bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin. Skutočnosťou, ktorá tento dôvod zakladá je rozsudok Vojenského obvodového súdu v Prešove číslo 3T/3/2007-262 zo dňa 10.09.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.01.2008. Týmto rozsudkom bol C.. B. odsúdený pre úmyselný trestný čin neoznámenia trestného činu podľa § 168 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.12.2005 na podmienečný trest odňatia slobody na šesť mesiacov so skúšobnou dobou osemnásť mesiacov. Nadriadený dôvod prepustenia zistil dňa 05.03.2008. Ďalej je tam uvedené, že služobný pomer končí dňom doručenia rozhodnutia podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, s tým, že podľa úradného záznamu na čl. 14 rub spisu bol personálny rozkaz odovzdaný žalobcovi dňa 20.03.2008 o 13.10 hod..

18. Zo žiadosti žalobcu o zaradenie do funkcie v stálej štátnej službe zo dňa 30.01.2018 vyplýva, že nakoľko zanikol dôvod jeho prepustenia zo služobného pomeru, keďže personálny rozkaz bol zrušený ako rozhodnutie obsahovo nadväzujúce na pôvodný odsudzujúci výrok o vine a treste, požiadal o zaradenie do pôvodnej funkcie v stálej štátnej službe, keďže mal za to, že jeho služobný pomer naďalej trvá. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky mu v odpovedi zo dňa 23.02.2018 oznámilo, že jeho žiadosti nemôže vyhovieť, pretože zrušenie rozhodnutí sa vzťahuje len na konanie v trestných veciach, avšak nie na rozhodnutie riaditeľa B. A. C. H. E. C. vydané vo veciach služobného pomeru podľa zákona č. 73/1998 Z. z., ktorým je aj právoplatný personálny rozkaz zo dňa 18.03.2008.

19. Listom zo dňa 07.02.2018 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal Slovenskú republiku v zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 zákona č. 513/2003 Z. z. pre nezákonné rozhodnutie, a to rozsudok bývalého Vojenského obvodového súdu Prešov č. k. 3T/3/2007-262 zo dňa 10.09.2007 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín č. k. 5To/25/2007-284 zo dňa 31.01.2008.

20. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky listom zo dňa 26.07.2018 oznámilo žalobcovi, že jeho nárok na náhradu škody neuznáva, pretože zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci.

21. Podľa Čl. 46 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

22. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z. z.) tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

23. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.
Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

24. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

26. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.
27. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

28. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

29. Podľa § 17 ods. 2, 3, a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.
Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

30. Podľa § 12 ods. 2, 3 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 31.08.2018 ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak je obetí násilného trestného činu viac, suma odškodnenia sa medzi nich rozdelí rovnakým dielom. Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia alebo trestnom čine sexuálneho zneužívania má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

31. Podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 31.08.2018 celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

32. Podľa § 192 ods. 1 písm. f) zákona č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin alebo pre trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

33. Predmetom tohto sporu je žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť rozhodnutiami, ktoré v trestnom konaní vydali súdy ako orgány štátu a ktoré rozhodnutia boli príslušným orgánom v rámci povolenej obnovy konania ako nezákonné zrušené.

34. Krajský súd Prešov v zrušujúcom uznesení zo dňa 18.10.2023 ustálil, že základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je daný, pretože bývalé vojenské súdy na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu dospeli k rozhodnutiu o vine žalobcu. Pôvodné odsudzujúce rozhodnutia Vojenského obvodového súdu v Prešove i Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne boli povolením obnovy konania zrušené a v následkom konaní bol žalobca v zmysle vyššie uvedeného spod obžaloby oslobodený, čo treba kvalifikovať ako okolnosť, že predchádzajúce odsudzujúce rozhodnutia boli nezákonné a to pre nedostatočné skutkové zistenia, ktoré boli uvedené na pravú mieru a skutkový stav bol náležite zistený až v štádiu konania po povolení obnovy. Táto okolnosť je právne významná pre konanie o náhradu škody / nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. a aplikáciu tohto zákona umožňuje. Súd preto viazaný právnym názorom odvolacieho súdu sa po zrušení rozsudku odvolacím súdom zaoberal už len primeranosťou výšky žalobcom požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy.

35. Žalobca požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o prerokovanie nároku na náhradu škody žiadosťou zo dňa 07.02.2018, ktorého žiadosti Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky listom zo dňa 26.07.2018 nevyhovelo, preto mu podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. vzniklo doručením tohto oznámenia právo domáhať sa uspokojenia predmetného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na súde. S poukazom na uvedené a aj na rozhodnutie odvolacieho súdu je možné uzavrieť, že prvý predpoklad zodpovednostného vzťahu, a to existencia nezákonného rozhodnutia na strane žalovanej, je daný.

36. Ďalším predpokladom zodpovednostného vzťahu je preukázanie vzniku škody, resp. v tomto prípade nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Žalobca tvrdil, že v priamej súvislosti s odsudzujúcim rozsudkom prišiel o zamestnanie. Následne v dôsledku odsúdenia a straty zamestnania sa s nim manželka rozviedla, čím prišiel aj o rodinné zázemie a možnosť vychovávať svoju dcérku. Stratil veľa svojich priateľov a známych, bol dlhodobo v neustálom obrovskom psychickom napätí a tlaku, ktoré trestné stíhanie a odsudzujúci rozsudok vyvolali. Zdôraznil, že od právoplatnosti nezákonného odsudzujúceho rozsudku až po nadobudnutie právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku uplynulo takmer 10 rokov, čím tento zásah výrazne a na dlhú dobu negatívne zasiahol do jeho osobnostných práv. Celá kauza bola medializovaná a každý kto ho poznal vedel, že v správach sa v negatívnom svetle hovorí o ňom. Navyše nikto z kompetentných osôb, zastupujúcich štát v tejto kauze sa neospravedlnil. Podľa neho poškodené meno, psychické zdravie a rozpad rodiny sa nedajú nahradiť žiadnymi finančnými prostriedkami.

37. Vzhľadom k uvedenému, súd v ďalšom skúmal, či predmetné nezákonné rozhodnutie bolo jednou z hlavných (bezprostredných) príčin vzniku nemajetkovej ujmy tak, ako si ju uplatňoval žalobca. Inak povedané, súd sa zaoberal tým, či k vzniku nemajetkovej ujmy došlo v dôsledku nezákonného rozhodnutia resp. ujma bola ním vyvolaná („nebyť nezákonného rozhodnutia, nevznikla by ani ujma“). Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné poukázať na to, že trestné stíhanie (bez ohľadu na to o aký trestný čin ide) predstavuje vždy závažný zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto je spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie (odsúdenie a následné oslobodenie), ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, je spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv.

38. Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že u žalobcu je daný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného odsudzujúceho rozsudku bývalého vojenského súdu. Podľa súdu žalobca preukázal, že bezpochyby išlo o citeľný neoprávnený zásah do jeho práv, ktorý bol značnej intenzity a mal pre neho nepriaznivé dôsledky, čo do jeho postavenia v práci, rodine a spoločnosti. Súd za účelom zistenia následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v pracovnom, rodinnom, prípadne inom prostredí žalobcu, vypočul svedkov nim navrhnutých a vykonal aj výsluch samotného žalobcu.

39. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že prácu príslušníka C. H. vykonával viac ako 10 rokov a bol v kontakte s mnohými ľuďmi, lebo B. je malé mesto. Po vynesení rozsudku, kedy bol prvotne odsúdený a zvlášť za trestný čin takej povahy, nevedel, či sa má odsťahovať, či má chodiť po kanáloch. Zo dňa na deň sa mu zrútil úplne svet. Ľudia začali na neho škaredo pozerať, keď ho stretli na ulici, prešli na druhú stranu, doslova na neho pľuli, keď išiel okolo a posmešnou formou opovrhujúco mu hovorili „no čo skrachovaný C.“. Keď bol prepustený, mal záujem si nájsť prácu, avšak nemal šancu v okolí, lebo je to malé mesto a malý kraj. Mal bezsenné noci, pocity beznádeje. Doposiaľ odpovedá na otázky ako to skončilo a prečo, či je vysporiadaný so svojou minulosťou a vysvetľuje každému, že všetko je úplne inak a že je to ukončené. Nikto z ľudí nehovoril o tom, že bol prepustený a odsúdený za neoznámenie trestného činu ale všetci ho spájali s tým, že bol priamo zapletený do neoznámenia toho trestného činu, ktorý mal oznámiť. Bola to pre neho potupa. Snažil sa naučiť s tým žiť, čeliť otázkam a nevhodným poznámkam. Rozmýšľal, že sa aj odsťahuje. Rozsudok ho zasiahol priamo na strate zamestnania, pretože od základnej školy chcel byť C., všetko tomu podriadil a z jedného dňa na druhý o všetko prišiel, aj o rodinu. Priamo v rozsudku o rozvode síce nebol uvedený dôvod jeho odsúdenia, ale bol to jeden z dôvodov. Jeho bývala manželka sa odsťahovala 350 km na opačnú stranu republiky, a preto sa s dcérou stretával len cez prázdniny. To ho veľmi poznačilo, prestal komukoľvek veriť a veril už len svojej najbližšej rodine, čo bolo pre neho veľmi ťažké. Z jeho osobných spisov vyplýva, že jeho výsledky v práci boli zodpovedné. Aj kolegovia hovorili, že je to jeho poslanie, že nerobí to pre peniaze. Celý život zasvätil tomu, aby mohol pomáhať a byť ľuďom prospešný. Po odsudzujúcom rozsudku nemal šancu sa zamestnať a nebyť jeho rodičov, tak je z neho možno bezdomovec. Pomáhali mu s platením alimentov, pôžičiek, on pracoval v rodinnej firme za jedlo a ubytovanie. Býval v spoločnej domácnosti s rodičmi. Predtým zarábal ako príslušník ešte v korunách od 24.000,- Sk do 31.000,- Sk, čo záviselo od nadčasov a od odmeny, v prepočte cca 800,- eur v priemere. Prvú prácu sa mu podarilo nájsť v roku 2013, za minimálnu mzdu 370,- eur chodil vypomáhať do časti H. na strelnicu, pokosiť trávu, opraviť, čo bolo treba. Adekvátnu prácu si našiel v roku 2021 za plat 600,- eur. Od januára 2021 pracuje v I. C. E. B..

40. Z výpovede svedka, bývalého kolegu žalobcu, I. K. L. vyplynulo, že v práci bol žalobca zodpovedný C., svoju prácu vykonával zákonne a zodpovedne. Práve z dôvodu trestného stíhania niektorí kolegovia s ním nechceli slúžiť. Mnohí verili, že sa isto dopustil trestného činu a držali si od neho odstup. On sám ho poznal nielen v práci a bol presvedčený, že by trestný čin nespáchal. Po návrate z väzby bol utiahnutejší, nechcel s nikým komunikovať.

41. Z výpovede jeho matky E. B. vyplynulo, že pred odsúdením jej syna, mala celá rodina usporiadaný život. Jeho odsúdením sa rozbili všetky vzťahy, jeho manželka po roku od neho odišla a zobrala aj dcéru, ktorá bola ich jediným vnúčaťom. Ich vnučka nesmela u nich 10 rokov ani spať, vždy prišla len na návštevu. Žalobca to veľmi ťažko znášal, najmä lúčenie, keď odchádzala. Oddelila sa od nich celá aj širšia rodina, všetci, súrodenci a pretrváva to dodnes. Predtým sa stále navštevovali, oslavovali spolu narodeniny, meniny, žalobca mal bratrancov a sesternice, ktorí mu boli ako bratia a sestry. Dnes už nie sú v takom kontakte. S vlastnou rodinou, keď sa teraz stretne, tak je to ako s cudzím človekom, iba pozdravia a idú ďalej. Bolo to ťažké aj finančne, ale navzájom si pomáhali, aby sa jej syn nestal bezdomovcom, pretože všetky tie zamestnania čo mal, boli minimálne platené. To, že bol stíhaný bolo zverejnené aj v časopise C. X P., iste sa to ľudia aj takto dozvedeli, povynášali pletky, ale aj média tomu dopomohli. Do dnešného dňa sa mu nikto neospravedlnil a nebolo nikde povedané, že je oslobodený. Jej syn chcel byť stále C., mal v práci dobré výsledky, vyštudoval strednú školu poľnohospodársku s maturitou v B. a potom v C. C. Q..

42. Z výpovede jeho otca A. B. taktiež vyplynulo, že žalobca chcel byť C. od malička. Dosahoval veľmi dobre výsledky, bol odmeňovaný, a keď sa stal predmetný skutok, bol to pre nich obrovský šok. Taktiež rovnako uviedol, že predtým boli všetky rodinné, priateľské a susedské vzťahy veľmi dobré a potom sa mu celá rodina obrátila chrbtom. Je to hlboké narušenie vzťahov, nikto sa mu neozve, ani nikto sa s ním nebaví, čo sa týka aj bratrancov a sesterníc. Rozpadlo sa mu manželstvo. Ak by nemal ich- rodičov, nevie si predstaviť, ako by dopadol. Celé to obdobie ho poškodilo finančne, vzťahovo a stratou práce. Aj prácu si hľadal veľmi ťažko, a preto bolo dobré, že ho aj on mohol na nejaký čas zamestnať. Nikto sa mu neospravedlnil. Bolo to ťažké, lebo chceli byť maximálne spravodliví a učili to deti, aby boli také isté, a to ich hrozne zaťažilo, ochorel na srdce, veľmi zlé cítil, že mu bolo takto ublížené. Celé to stíhanie

sa šírilo v B. spontánne a neskôr aj cez verejne známe média. Ľudia prestali chodiť nakupovať aj k ním do obchodu.

43. Z výsluchu žalobcu mal súd preukázané, že tento nebol v minulosti ani trestaný ani priestupkovo či disciplinárne stíhaný, pred odsúdením ho kolegovia a rodina vnímali ako čestného, svedomitého človeka, ktorý si zodpovedne plnil svoje pracovné povinnosti. V dôsledku trestného stíhania voči jeho osobe, resp. odsúdenia sa od tej doby nevedel zamestnať (zamestnal sa až v roku 2013, resp. 2021), v očiach verejnosti aj po jeho oslobodení zostal stále páchateľom skutku, a to nielen neoznámenia trestného činu vraždy, ale samotnej vraždy, ktorý mu bol kladený za vinu. Mal aj psychické problémy, bál sa kontaktu s ľuďmi. Je nepochybné, že v dôsledku právoplatného odsúdenia prišiel o zamestnanie, keďže k jeho prepusteniu zo služobného pomeru došlo z dôvodu jeho právoplatného odsúdenia pre úmyselný trestný čin (§ 192 ods. 1 písm. f) zákona č. 73/1998 Zb.), teda až potom, ako nadriadený zistil dôvod prepustenia dňa 05.03.2008, pričom služobný pomer sa skončil žalobcovi doručením personálneho rozkazu dňa 20.03.2008. Až do odsudzujúceho rozsudku, resp. až do dňa 20.03.2008 vykonával funkciu C.; bez odsudzujúceho rozsudku by nebol prepustený zo služobného pomeru. Jeho kolegovia si mysleli, že je vinný zo spáchania trestného činu a širšia rodina sa práve v dôsledku týchto skutočností od neho dištancovala.

44. Zhrnúc výpovede svedkov, je možné konštatovať, že trestné stíhanie vedené voči žalobcovi nepochybne v určitom smere zasiahlo do jeho osobnostnej sféry (najmä do jeho pracovnej, profesijnej a spoločenskej oblasti), avšak nie až v takom rozsahu, aby mu súd priznal nemajetkovú ujmu v celej zostávajúcej žalovanej výške. Napriek tomu už len samotné vedenie trestného stíhania voči osobe žalobcu je spôsobilé privodiť mu ujmu, ktorú je možné odškodniť len priznaním nemajetkovej ujmy, o to viac, že žalobca bol právoplatne odsúdený a od právoplatného odsúdenia až po právoplatné oslobodenie bez pár dní, prešlo 10 rokov, aby sa nakoniec skonštatovalo, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca ako obžalovaný stíhaný, a to až potom, čo už vykonal celý trest, na ktorý bol odsúdený.

45. Za danej situácie podľa názoru súdu nepostačuje ako odškodnenie obyčajné skonštatovanie porušenia práva, ale je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nakoľko kým bol žalobca právoplatne oslobodený prešlo 10 rokov, musel byť počas tohto obdobia neustále pod tlakom, už len z dôvodov účasti na jednotlivých úkonoch orgánov činných v trestnom konaní a v konaní pred súdom, čo nepochybne prispelo k jeho stavu psychickej neistoty. Jeho rodičia, ale aj bývalý kolega zhodne uviedli, že predtým bol veľmi obľúbený, či už ako kolega, alebo plnohodnotný člen rodiny, rodina ho vyhľadávala, trávila s ním voľný čas. Po jeho odsúdení nastal úplný obrat a ten trvá dodnes, vzťahy v rodine aj napriek jeho oslobodeniu ostali chladné, nenapravili sa.

46. Trestné stíhanie zanechalo stopy na psychike žalobcu, keď tento z hľadiska viktimizácie je „obeťou“ predmetného trestného konania. Podľa súdu už len samotné vedenie (akéhokoľvek) trestného stíhania voči osobe zanechá (a najmä u osôb labilnejšej povahy) na jej psychike určité následky. Tým, že v prípade zásahu do osobnostných práv treba každý prípad posudzovať individuálne (okrem iného) aj s prihliadnutím k osobe žalobcu ako poškodeného, mal súd za to, že vedenie trestného stíhania a odsúdenie žalobcu pre trestný čin neoznámenia trestného činu, v tomto prípade neoznámenia trestného činu vraždy, spôsobilo taký zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý si vyžadoval priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd prihliadol aj k tomu, že žalobca bol pre skutok, pre ktorý sa voči nemu viedlo trestné stíhanie právoplatne oslobodený a nikdy predtým sa nedopustil protiprávneho konania, práve naopak bol v práci hodnotený veľmi kladne.

47. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, jej primeranosť treba vždy posudzovať, resp. určovať aj v kontexte s ďalšími právnym predpismi upravujúcimi obdobnú problematiku, ale aj v kontexte s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

48. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/25/2019 okrem iného poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/7/2017 zo dňa 07.08.2018, v ktorom najvyšší súd pri riešení predmetnej otázky poukázal na judikatúru ESĽP, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESĽP konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris

v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESĽP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicacáo Social, S. A. v. Portugalsko). Napokon ESĽP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).

49. Podľa najvyššieho súdu pri rozhodovaní súdu o výške primeranej náhrady nemajetkovej ujmy je predovšetkým náležité zistenie rozhodujúcich skutkových okolností. Súdna prax sa ustálila na názore, že súd je po takom zistení povinný vziať do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré upravujú odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Zb. Konečnému rozhodnutiu súdu by mala predchádzať jeho právna úvaha založená na porovnaní ujmy spôsobenej trestným činom, pri ktorom bola spôsobená smrť (vtedy má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy), alebo trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia alebo sexuálneho zneužívania (pri ktorom je limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy). Súd by sa mal v každom individuálnom prípade zamyslieť nad tým, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní s ujmami spôsobenými uvedenými trestnými činmi.

50. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný, osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda je spôsobilé bež ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné. Žalobca v čase začatia trestného stíhania 30.11.2006, mal 30 rokov, bol bezúhonnou mladou osobou s rodinou, mal vybudovanú kariéru, po ktorej túžil, bol vnímaný okolím ako milý, priateľský, spoločenský človek a kolegami a nadriadenými uznávaný C.. V dôsledku trestného stíhania a následného právoplatného odsúdenia sa voči nemu zmenilo celé jeho okolie, kolegovia aj rodina, v dôsledku čoho sa aj on stránil spoločnosti, čím došlo k zásahu do jeho osobnej a osobnostnej sféry. Zásah nastal aj v jeho rodinnom živote, a to najmä u jeho bezprostrednej rodiny, ktorá ho prestala navštevovať a kontaktovať. So zásahom do rodinnej sféry úzko súvisí aj zásah do spoločenskej sféry života žalobcu, ktorý sa prakticky zo dňa na deň stal nežiadúcou osobou, podozrivou a napokon aj odsúdenou. V neposlednom rade sa mu úplne „zrútila“ kariéra C. a začal mať finančné problémy, pričom nebyť jeho rodičov, bol by z neho bezdomovec. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca sa pred jeho odsúdením pohyboval na úplne opačnej strane zákona, bol zodpovedným C., od ktorého sa očakávalo, že bude ctiť a dodržiavať zákon. Jeho odsúdenie poškodilo jeho dobré meno a malo aj za následok vyvolanie pocitu hanby a negatívnych emócií, ale aj vážnosti a cti v jeho profesionálnom živote.

51. Ako sám žalobca uviedol a vyplýva to aj z listinných dôkazov, od jeho odsúdenia po vynesenie oslobodzujúceho rozsudku uplynulo takmer 10 rokov. S predlžujúcou sa dobou od okamihu začatia trestného stíhania, v tomto prípade aj právoplatného odsúdenia do vynesenia oslobodzujúceho rozsudku sa znižuje záujem nezúčastnených osôb za stavu súčasného utvrdzovania sa ich presvedčenia o morálnej závadnosti stíhanej osoby. Ak je trestným stíhaním a odsúdením určitá osoba dehonestovaná, presvedčuje v rámci sociálnych väzieb dlhotrvajúce trestné stíhanie jej okolie o dôvodnosti trestného stíhania a správnosti postupu štátu. O to ťažšie sa nakoniec vyvrátia zasiate pochybnosti.

52. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. K argumentu odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie dostatočne nevysvetlil, ktoré obdobie je rozhodným pre stanovenie minimálnej mzdy relevantnej pre určenie výpočtu maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, či ide o obdobie, kedy k negatívnemu zásahu u žalobcu malo dôjsť (rok 2008), resp. obdobie, kedy bol žalobca právoplatne oslobodený spod obžaloby (rok 2017), súd uvádza, že pri priznaní nemajetkovej ujmy zohľadnil osobitným predpisom upravenú výšku náhrady poskytovanú osobám poškodeným násilnými trestnými činmi, ktorá bola limitovaná päťdesiatnásobkom minimálnej mzdy. Vychádzal pritom zo zákona č. 274/2017 Z. z. účinného v čase podania žaloby dňa 31.08.2018, pričom minimálna mzda v roku 2008 bola vo výške 268,87 eur a maximálna výška odškodnenia priznaná obetiam trestných činov by mohla byť vo výške 13.443,50 eur.

Podľa názoru súdu k negatívnemu zásahu do práv žalobcu došlo už v roku 2008, kedy bol právoplatne odsúdený rozsudkom vojenského súdu, pretože jeho oslobodenie spod obžaloby v roku 2017 už nebolo negatívnym, ale „pozitívnym“ zásahom. Je síce pravdou tvrdenie žalobcu, že nárok si mohol uplatniť až po jeho oslobodení v roku 2017, resp. 2018, kedy sa dozvedel o nezákonnosti rozhodnutia, ale k negatívnemu zásahu nepochybne došlo v roku 2008.

53. K výške žalobcom uplatnenej nemajetkovej ujmy súd uvádza, že v rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že, cit: „i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkoľvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať“.

54. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd aj s vzhľadom na princíp právnej istoty prihliadal na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, ako napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/50/2022 zo dňa 01.03.2023, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 9.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 9 rokov za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mal dopustiť žalobca ako policajt; rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/5/2023 zo dňa 01.03.2023, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobkyni za trestné stíhanie s výsledkovým parametrom nezákonnosti, keď odškodnenie za väzbu bolo priznané vo výške 10.800,- eur a za 10 rokov trvajúce trestné stíhanie bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur; rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 14Co/1/2021 zo dňa 06.05.2021, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 10.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 13 rokov pre trestný čin sprenevery, ktorého sa mal dopustiť žalobca ako advokát a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/104/2016 zo dňa 09.03.2017, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 8.500,- eur za trestné stíhanie v trvaní 5 rokov za prečin usmrtenia, ktorého sa mal dopustiť lekár v rámci výkonu svojho povolania tým, že zvolil nesprávnu liečbu pacienta, ktorá mu spôsobila smrť. V týchto rozhodnutiach síce boli žalobcovia ako obvinení oslobodení spod obžaloby a ani jeden z nich nebol právoplatne odsúdení, avšak práve tieto rozhodnutia sa týkali osôb, ktoré zastávali profesie ako policajt, lekár a advokát a ich trestným stíhaním došlo k významnému zásahu aj do ich profesijného života. Ďalej súd prihliadal na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje (keď predtým nebol protiprávne stíhaný), závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo (keď až po 10 rokoch bol vynesený oslobodzujúci rozsudok z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu), závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, (prišiel nielen o prácu, ktorú si následne nedokázal nájsť a ako dospelý bol odkázaný na pomoc rodičov, ale aj o širšiu rodinu) a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (doposiaľ ma jeho rodina za to, že spáchal trestný čin).

55. Vzhľadom k všetkým uvedeným okolnostiam súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9.000,- eur, ktorú považoval za primeranú s prihliadnutím posúdenia primeranosti výšky priznanej náhrady v iných obdobných veciach a pri zohľadnení právnych záverov, ku ktorým dospela predovšetkým judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. Túto náhradu súd považoval za primeranú aj s prihliadnutím na preukázanie zásahu nezákonného rozhodnutia najmä do pracovnej, rodinnej a spoločenskej oblasti žalobcu, kde v očiach bývalých kolegov, ale aj rodiny sa naďalej prejavuje tendencia považovať ho za odsúdeného páchateľa trestného činu. Zároveň žalobca bol 10 rokov, kým došlo k vyneseniu oslobodzujúceho rozsudku, vystavený stresu, úzkosti a frustrácii, čo malo za následok to, že sa uzavrel do seba a odmietal komunikovať s okolím, ale v dôsledku trestného stíhania nekomunikovalo ani okolie s ním. Súd spomedzi okolností, za ktorých došlo k zásahu, prihliadol predovšetkým na to, že predmetná kauza zasiahla do mimoriadne citlivej oblasti života žalobcu - občianskej bezúhonnosti, cti a vážnosti v spoločnosti. Žalobca bol totiž v rozpore so skutočnosťou označený za „páchateľa protiprávnej činnosti závažného charakteru“, ktorá je všeobecne považovaná za protispoločenskú a nemorálnu a ako taká je spoločnosťou odsudzovaná. Dôležitou skutočnosťou je aj to, že nie je možné ujmu, ktorá vznikla žalobcovi tým, že až po 10 rokov bol oslobodený spod obžaloby z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, pre závažný a

morálne odsúdeniahodný trestný čin odstrániť už ničím, len priznaním nemajetkovej ujmy. Doposiaľ totiž žalobcovi nikto neposkytol ani len morálne zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia.

56. Súd túto sumu považoval za primeranú a spravodlivú aj s poukazom na maximálnu výšku odškodnenia priznávaných obetiam násilných trestných činov, pri ktorých dochádza k závažnejšiemu zásahu do zdravia, či života, pričom v danom prípade išlo o odškodnenie žalobcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, čo nemá za následok trvalé poškodenie zdravia, či dokonca stratu života ako najdôležitejšej kategórie, ktorej sa poskytuje ochrana.

57. Pre úplnosť súd uvádza, že medzi protiprávnym konaním žalovanej a vznikom nemajetkovej ujmy žalobcu bola príčinná súvislosť, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) vyvolala následok. Samotné nezákonné rozhodnutie bývalého vojenského súdu bolo priamou príčinou toho, že žalobca prišiel o zamestnanie a následne bolo významným článkom reťazca príčin a následkov, keď žalobca v dôsledku toho stratil sociálne zázemie, širšiu rodinu a priateľov. Táto príčinná súvislosť predstavuje posledný, tretí predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, pričom aj ten je preukázateľné daný, pretože žalobca bol oslobodený spod obžaloby, keďže v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

58. K argumentom žalovanej, že prezentované svedecké výpovede nepredstavujú dostatočne hodnoverný základ pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd uvádza, že práve rodičia žalobcu, ktorý u nich po právoplatnom odsúdení býval a pracoval, dokážu najhodnovernejším spôsobom opísať, čo sám cítil a ako to prežíval, preto akékoľvek spochybňovanie ich svedeckých výpovedi nie je namieste. Práve ich bezprostrednými výpoveďami bolo preukázané, akým spôsobom sa trestné konanie, ktoré sa dotklo dovtedy bezúhonného občana, podpísalo na jeho psychickom stave. Tieto okolnosti a dĺžku ich vplyvu môžu posúdiť len bezprostredne príslušníci rodiny, ktorí boli vypočutí ako svedkovia. Akékoľvek iné informácie by boli len sprostredkované.
59. Záverom súd uvádza, že vo zvyšku nárok na náhradu nemajetkovej ujmy II. výrokom zamietol, pretože vzhľadom na výsledky dokazovania považoval nemajetkovú ujmu vo výške 9.000,- eur za primeranú, ako aj preto, lebo sa nepreukázalo, že by sa žalobca rozviedol v priamej príčinnej súvislosti s trestným konaním vedeným pre trestný čin neoznámenia trestného činu ako aj z dôvodu, že konanie médií nie je možné pričítať na zodpovednosť žalovanej. Tieto dôvody súd uviedol už v predchádzajúcom rozsudku, ktorý v jeho zamietajúcej časti nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť dňa 14.05.2022. Na týchto dôvodoch sa nič nezmenilo ani po vrátení veci krajským súdom.

60. Podľa § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

61. Na dôkazy predložené a navrhnuté žalobcom v písomnom vyjadrení zo dňa 17.01.2024, a to pracovné hodnotenie z D. C. C., záznam o odmenách a trestoch MV SR, odpis z registra trestov a správa o povesti od I. B. súd podľa ust. § 153 ods. 2 Civilného sporového poriadku neprihliadol, keďže ako prostriedky procesného útoku neboli žalobcom predložené včas a ich prípadné vykonanie by vyžadovalo ďalšie úkony súdu. Na tomto mieste je potrebné prisvedčiť právnemu názoru žalovanej, podľa ktorého je nepochybné, že žalobca ich mohol predložiť už s podaním žaloby, a preto je logické na tieto prostriedky procesného útoku nepredložené včas neprihliadať. Navyše tieto dôkazy neuvádzali také skutočnosti, ktoré by súdu neboli známe už z predchádzajúceho dokazovania.

62. Uvedený záver je v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným v uznesení sp. zn. 3Obdo/43/2018 zo dňa 26.02.2019, podľa ktorého: ,,Účelom sudcovskej koncentrácie konania bolo zabezpečiť rýchlosť a hospodárnosť súdneho konania a zamedziť tak špekulatívnemu postupu strán (napr. v podobe oneskorene predkladaných vyjadrení obsahujúcich nové skutkové tvrdenia alebo nové návrhy na vykonanie dokazovania, ktoré bolo možné predložiť v skoršom štádiu konania), a zabezpečiť tak, aby poskytnutie súdnej ochrany bolo rýchle a účinné. Táto skutočnosť je o to výraznejšia, ak je strana sporu zastúpená advokátom, ktorý by mal chápať význam a dôsledky sudcovskej koncentrácie konania a ktorý by mal mať dostatočné vedomosti na to, aby posúdil, že nerešpektovanie výzvy súdu spojenej so sudcovskou koncentráciou môže mať za následok stratu sporu na strane svojho klienta.“

63. K trovám konania z titulu nemajetkovej ujmy je potrebné uviesť, že žalobca v základe nároku bol plne úspešný, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd III. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z jemu prisúdenej sumy. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit: „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 9Co/130/2017, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 14Co/1/2021 zo dňa 06.05.2021, rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 3Co/175/2016 zo dňa 20.04.2017 a rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/5/2023 zo dňa 01.03.2023.
64. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózny výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ustanovením § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

65. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku nie je v súlade s ústavou (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. III.ÚS 475/2018-37 zo dňa 04.02.2021).

66. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad. V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.